

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
—
Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
—
Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
—
Bérmertelen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.
—
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Kereskedelmi egyletek jelene és jövője.

(A kereskedelmi kamara b. figyelmébe).

Ha egy pillantást vetünk a közel mult tíz esztendőben keletkezett sokféle egyesületre, örömmel tapasztalhatjuk, miszerint a kereskedők is törekedtek a szétforgácsolt erők tömörülésére és sok helyütt különböző címek alatt egyesületeket létesítettek.

Alig találunk kedves hazánkban ma már valamirevaló várost, hol az önálló kereskedők, vagy a kereskedő ifjuság egy, érdeküket szolgáló és társadalmi állásuk emelését célzó egyletté ne sorakoztak volna.

És ez helyesen van így; mivel a polgárság meghiggadt országában, hol a műveltség és szellemi előrehaladottság hévmérője az egyéni társulásnak és annak, hogy e társulás egyáltalában érvényesülhet: ott a kereskedő osztálynak is szakítani kell a tétlenséggel és önmagának kell megtennie mindazt, mi kereskedelmünk önállósítását és passiv jellegéből való kivetkőzését lehetségessé teszi. Meg kell ismerkednie azon politikai és közgazdasági okokkal, melyek kereskedelmünk felvirágzását elősegítik és a melyek segélyével minden idegen áramlattal szemben helyünket derakasan megállhatjuk.

A tudomány és művelődés óriási haladása mellett mindinkább előtérbe lép a legerősebb egyéni erők összműködésének a közjólétre gyakorolt áldást hozó hatása.

Vannak sokan, kik a mindenféle alakuló egyletek nagy számában a kasztszerűséget látják és a gyakorlati életből merített rideg érvek támogatása mellett azon következtetésre jutnak, hogy az egyletek nagy száma rontólag hat a jobb érzületre, megbénítja a legtökéletesebb isteni teremtmény erkölcsi valóját, gátat vet a szabadelvűség annyira keresett útja elé és csak egyesek hiúságának kedvez.

„Zalamegye“ tárcája.

A kolerafógo rátótiak.

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

Méltóztat ak hallani a rátóti kolerról?

Arról, amiről én akarok most mesét mondani, nehezen.

Ha nem csalódom, 1856-ban pusztított oly iszonyuan hazánkban a kolera.

És ha már Magyarországot szerencsétlenné, hogyan is kerülhetett volna el Rátótot, ezt a nem annyira geográfiai, mint etnográfiai nevezetességű, veszprémmegyeyi helységet! Azaz talán valahogy csak elkerülte volna; de hát kérem: a rátótiakon fene nehéz dolog kifogni.

Megfógták azok, kérem mag. k.

Minden istenáldotta napon dorongokkal fölfegyverkezett, tizenkét községi nemzet . . . akarom mondani: choleraór állott a helység határának azon részén, hol a Székestehérvárt és Veszprémet összekötő országút szalagja fut.

Hát csak jöjjön az a kolera!

Ha Veszprémből jő, akkor is gyönyögtük, ha Várpalotáról jön, akkor éppenséggel gyönyögtük, már csak azért is, hogy akkor ők mentik meg tőle Veszprémet, a vármegye székhelyét.

Nagy dicsőség lesz az roppantul! Minden rátóti embernek fáj az arra a 32 foga.

A tizenkét minden napon változott. De csak ne lett volna éppen aratás derekán a dolog, őrt állott volna az egész község. Még a napi kenyeret is ott ették volna meg álló helyben mindannyian. Mert nagy dicsőség ám az, könyörgöm, megmenteni a vármegyét. Hisz, ha egy rátóti emberről feltehető, hogy álmodni is szokott, lát akkor nála ez lehet az álma álma.

Viszont vannak olyanok, kik az egyletek nagy számában rohamos haladást, növekvő közszellemet, értelmi fejlettséget, megtestesült jótékonytárgyat stb. látnak.

Mi a kereskedelmi egyletek folytonos terjedésében nem látunk semmi előnyösét, gyakorlatit, mivel ezek mai alakjukban és hatáskörükben nem alkalmasak a kereskedelmi érdekek szolgálatára és inkább csak közönséges társas kaszinók, hol a kereskedő a létért való kiüzdelem ezer baja között pihenőt és szórakozást keres. A kereskedőtől senki sem veheti zokon, ha becsületes munkája után lelki pihenőt keres, csak hogy a kereskedelmi egyleteknek volna ezenkívül még egyéb feladatuk is, melyre a figyelmet ezuttal felhívjuk.

Nagy érdeklődéssel néztünk azon értekezlet elé, melyet buzgó kereskedelemügyi miniszterünk tárcájának átvételekor a kereskedelmi kamarák és szakférfiak közreműködése mellett tartott.

Ez értekezlet kiterjeszté figyelmét: a kereskedelmi- és iparkamarák reformjára, az ipar- és kereskedelmi szakoktatásra, az ipar fejlesztésére, az ipar pártolás előmozdítására, gyárak létesítésére, a külkereskedelemre, a pénz- és hitelügyre és a közlekedési tarifa előnyökre. 82 pontot fogadott el az értekezlet beható tanácskozás után, a melyek vázlatát képezendik a miniszter reform törekvéseinek és a melyeknek gyakorlati megvalósulása egész közgazdasági életünknek új lendületet fog adni.

Az ipar- és kereskedelmi kamarák reformjára vonatkozó pontozatok között szerettük volna látni a kereskedelmi testületeket, melyek egységes működéssel a kamaráknak mindenképp előnyére és kereskedelmi osztályunknak hasznára válnának.

Valamint az új ipartörvény kimondotta az ipartestületek létesítését és ezáltal az iparosok kényszerültek saját ügyükért tömörülni és rendszeresen dolgozni: úgy törvényes intézkedés által oda kellene hatni, hogy minden városban

— melyben 40 kereskedő tartózkodik — alakították kereskedelmi testület avagy egylet.

Minden kereskedő kötelezettnék e testületbe belépni. Oly községek kereskedői, hol az említett létszám nincs meg, kötelesek volnának a közelebb eső testülethez csatlakozni.

A testület feladata lenne:

A kereskedő tanulókat szerződteni és felügyelni arra, hogy a szerződés pontozatai betartassanak.

A tanulókat minden tanév elején nyilvántartás végett összeírni és a névjegyzéket az elsőfoku iparhatósághoz, nemkülönben a királyi tanfelügyelőséghez átteni.

Felügyeletet gyakorolni az alsófoku kereskedelmi iskolára, nemkülönben arra is, hogy kisebb helyeken a tanonc az ismétlő iskolázásban részt vegyen.

A tanulók felszabadítását eszközölni, ami azonban csak akkor volna teljesíthető, ha a tanuló az alsófoku kereskedelmi iskoláról, illetve a három évi ismétlő iskolázásról bizonyítványt mutat fel.

A kereskedő segédeket nyilvántartani, ezeknek a főnökeikkel felmerülő vitás ügyeit elintézni és minden távozó segéd számára bizonyítványt kiállítani, mely az illető erkölcsi viselkedését, használhatóságát igazolná.

Segély-pénztárakat létesíteni; ezeknek a segéd is kötelező tagja lenne. E segély-pénztárak feladata: a beteg tagokat orvosi, gyógyszerári és kórházi segélyben részesíteni, a munkaképtelen és segélyre szoruló tagokat üdülési díjban és esetleg nagyobb pénzbeli segélyben is részesíteni. A segély-pénztárakat ki lehetne terjeszteni a kereskedő tanulókra is.

Erköleli felügyeletet gyakorolni a konkurenciára. Minden eszközt megragadni, mi a versenyt a becsületesség és tisztesség korlátai közt megtartja és minden lehető elkövetni arra nézve, hogy az önérdéktől sokszor a végtelékig ösztökélt versenytől eredő szédelmek, — mint a kereskedelmi osztály reputációját mélyen sértő

írás megértésében, — a hivatalos pöcsétet szimmetria okáért fejtől fordítva s azután belenyugodott böles képpel, hogy abban bizony minden akképpen vagon megírva, amiképpen érdemes bíró-komája előbb olvasta.

Tehát mégis csak jön a kolera; csak várni kell tovább türelmesen, hogy valahogy más el ne halászsza a a dicsőséget.

Többet azután ne nyugtalankodjanak, keetek — szólott távozóban Csörömpő uram, az öreg-esküdt. — Most már azt is tudjuk, hogy az az istentelen jószág fekete. Csak arra kell hát vigyázni, hogy valami fekete szörnyeteg át ne szökjék a határon.

Persze, ez azután mind jól ment volna a rátótiak üdvösségére, csak a kádártai mezőszósz: Pikula Jancsi, ez a gonosz esont, végtől-végig ne hallotta volna a dolgot.

Ami egyszer az a füln bevette, ott tapadt a lélkén s addig maradt, addig érettt ott, míg valami gonosz tréfa nem kelt ki belőle. Pedig hát őt még a rátótiak megkülönböztették a többi ebesontu kádártaitól, mint-hogy igen jó pásztori hírből állott. Csalogatták is már több ízben, de az ellenséges indulatú Kádárta, ahogy megtudta azt, nyomban megduplázta a konvencióját. Ez a tisztes megkülönböztetés magyarázza meg, hogy ha bebetért a rátótiakhoz, sima börrrel jutott vissza Kádártára.

Hejh pedig, ha tudták volna: mit főz ravasz elméjében Pikula Jancsi, aligha lépegetne olyan nyugalmasan a kádártai határ felé.

Pikula! Hozzá még: Jancsi! Mi több: esősz! És ami legfőbb: Kádártán! Sok körülmény ez arra, hogy a rátótiak feje fájjon a hiszikenységétől.

Máscap Pikula, mielőtt hajnalodott volna, betért a faluba. Kezében egy bögrét cipelt. Jól ismert a faluban minden zeget, zugot; a bakter se jobban.

Felvágnak lakott a falu csordása. Volt ennek egy irtalmatlanul éhségkínzott, egért sohasem látott, bordás kandurja.

Várták, várták nagy türelemmel, hősi gondolatokkal a kolerrát.

Elmult egy hét, el kettő, három; a nagy úr csak nem jött.

A rátóti atyafiak kezdtek kifogni a türelemből. Ugyis csak szesző az egész. Megint valami átkozott kádártai ember elméjében érett meg az ő bolo idításukra. Mert tudni kell, kérem, hogy mióta Kádárta és Rátót, ez a két szomszédos helység áll, örök ellenségeskedésben élnek lakóik. Már a két helység neve is onnan eredt, hogy egy rátóti atyafi a kádát rátolta (rátóta) egy kádártai emberre, akinek e miatt halála esvén, nékie a kád árta.

Most is gyanupörrel éltek a rátótiak s fölkerekedtek, hogy beszélnek a község bírájával: mért nem volt több esze? mért szédődött rá községstül olyan könnyű szerrel?

A bíró csak ámult, bámu't.

— Megbolondultak keetek, atyámfiak? Iszen imitten vagon nálam az hivatalos írás, amely is imígyen szólna:

— Rátó: község érdem s bírájának. Minekutána a fekete rém: a kolera, már hazánkban is felütötte fejét, sőt hiteles kimutatás szerint éppen felénk tart: enél fogva elrendelem . . . . . És a többi. Az már nem: a keetek gondja.

A bíró összehajtogatta a nagy tiszteletben tartott írást, hogy most már megnyugtatta legyen vele érdemes községét.

Csak hogy nem azért öreg-esküdt Rátóton Csörömpő Márton uram, hogy a bíró emígyen könnyű szerrel ki-mosakodhassék.

Hátrattette ő a két nap-aszalt kezét, fölveté esuronverejtées bajuszát és imígyen szól vala:

— Nem addig a, édes komám! M r csak hadd nizzük azt a kurrenst. Van-e rajta rëndös pöcsét? Meg hát hogy mit mond aztég egyre-másra?

A bíró átadta esküdt komájának az írást; ki is, hogy bebizonyítsa: mennyire jártas az ilyen törvényes

modern üzérkedési nyilvánulás — megszüinjenek és ezek helyébe az egyetértés, a tagok kölcsönös bizalma, tisztelete és szeretete lépjenek.

És végre a testület feladata lenne jobb közszellem létesítésére törekedni és az évi munkálkodásról, nemkülönben minden fontosabb testületi mozgalomról a kamarákat értesíteni.

Árvaügy.

Csesznák Sándor árvaszéki elnöknek a közigazgatási bizottság január havi ülése elé terjesztett féléves jelentése alapján meggyék árvaügyeire vonatkozólag közöljük a következő adatokat:

A gyámoltak és gondnokoltak létszámát illetőleg 1889. év július 1-én gyámság alatt maradt 22.620, az 1889-ik év II-ik felében gyámság alá került 1007, összesen 23.627. Ezek közül az 1889-ik II-ik felében gyámság alól felszabadult 867 teljes nagykorúság következtében, 82 nagykorúság következtében, 64 férjhez menetel, 11. elhalálozás következtében s így összesen 1.023 s így 1890-ik év január 1-én gyámság alatt maradt 22.604.

Az 1889. évi július 1-én gondnokság alatt maradt 171, az 1889-ik év II-ik felében gondnokság alá helyeztetett 15, összesen 186, gondnokság alól a félév alatt felszabadult 3 s így 1890. január 1-én gondnokság alatt maradt 183.

Gyám és gondnok volt 1889. július 1-én 11.068, az év második felében a gyámok és gondnokok száma szaporodott 470-nel s így összesen 11.538, megszünt gyám és gondnok lenni 271 s így 1890. január 1-én maradt gondnok és gyám 11.267.

A számadást illetőleg 1890. január 1-ig számadással tartozott 1377 gyám, 1889-ik évben számadást adott 879, hátralékban maradt a számadással 498 gyám. A hátralékos számadásokból 78 esik 1887-re, 420 pedig 1888-ra. A hátralékban levő gyámok ellen — a jelentés szerint — a számadások beadása végett a törvényszerű intézkedés megtétele.

A gyámi pénztár állását illetőleg 1889. június végén maradt 13.054 fr. 56 kr. készpénzben, 795.813 fr. 74 kr. magán telek által kiállított kötelezvényekben, 31.595 fr. értékpapírok s takarékpénztári letéti könyvecskében, 852 fr. 06 kr. drágaságokban és ékszerekben, összesen 841.315 frt 36 kr. Az 1889-ik év II-ik felében befolyt 162.079 fr. 93 kr. készpénzben, 30.680 fr. 85 kr. magán kötelezvényekben, 2.335 fr. értékpapírokban, 326 fr. 47 kr. drágaság- és ékszerekben, összesen 195.422 fr. 25 kr. s így az összes bevétel 175.134 fr. 49 kr. készpénzben, 821.494 fr. 59 kr. magán kötelezvényekben, 33.930 fr. értékpapírokban, 1178 fr. 53 kr. drágaság- és ékszerekben s így összesen 1.036.737 fr. 61 kr. Ebből az 1889-iki év II-ik felében kiadott 157.525 fr. 59 kr. készpénzben, 45.011 fr. 38 kr. magán kötelezvényekben, 1100 fr. értékpapírokban, 21 fr. 52 kr. drágaság- és értékpapírokban összesen 203.657 fr. 94 kr. Maradt az 1889-ik évi december végén 17.608 fr. 90 kr. készpénzben, 791.482 fr. 76 kr. magán kötelezvényekben, 32.830 értékpapírokban, 1.157 fr. 01 kr. drágaság és értékpapírokban s így összesen 833.078 fr. 67 kr.

A magán teleknél kamatozás végett 1889. év június végén elhelyezve lett 795.813 fr. 74 kr., az év második felében kölcsön adatott 30.680 frt 85 kr., összesen 826.494 fr. 59 kr., az év II-ik felében visszafizettetett 45.011 fr. 83 kr. s így december végén maradt 781.482 fr. 76 kr.

A magán teleknél elhelyezett tőkepenzek után kamat fejében 1889. év június végén hátralékban maradt 23.936 fr. 97 kr., az 1889. év II-ik felében befizetendő volt 18.223 frt 37 kr., összesen 42.160 fr. 34 kr., az 1889. év II-ik felében befizettetett 21.420 fr. 47 kr. s az 1889. év december végén hátralékban maradt 20.739 frt 87 kr.

Jancsi egyenesen a csordás portája felé tartott. Mivel azt kerítéssel a község tartozott ellátni, minden égtáj felé nyitva, szabadon állott.

A porta szélén megáll, szétkandít, tompa cöcögést hallat; mire az ől mögől elővánszorog életunt nyújtózkodással az éhségtől szédülő kandur. Mivelhogy feketé, alig látható az éjszakában; csak szeméi villognak, mint két hamvadó üszök.

Jancsi fölemeli a bögrét s keveskét kilocsesant tartalmából. Az éhes kandur szakértő szemé és még szakértőbb orra megérzi a tejfölt; éledni kezd s egy gyors iramlattal ott terem és mohón nyaldossa a földre hullott tejfölt.

Erre Jancsi sarkán fordul és tart vissza a mezőnek; a fazékból 15—20 lépésnyi közökben kilocsesant keveske tejfölt.

A fekete kandur bizonyos tiszteletteljes tartózkodással követi s jóízűen nyaldossa fel a tejfölt. Elérnek így, elül: Jancsi, hátul: a kandur, egész a rátóti határig.

Akkora már pitymallott. A rátóti kolera-örök rendületlenül megálltak helyüket; teljes vastag éjszakán át gyökeres lábakon várták a fekete szörnyeteget.

Jancsi — amint a 13 rátóti dorongost meglátta, vízszínek fordította a bögrét és sebes-nyargalva futni kezdett.

A tejfől — természetesen mind a földre folyt. Mikor a bögre kiürült, az utszéki árokba vetette és futott egyenesen a rátóti örök felé.

A kandur ez alatt ünnepies nyugalommal nyaldosta föl az ellhullatott tejfölt.

Mire Píkula a rátóti határszél — ahol az örök álltak — elérte, már alig lelkendezett.

— Jaj, jaj nekem, szűz Mária, édes-nyám! nyögte s lerogyott.

A rátóti kolera-örök oda futottak hozzá.

A gyámok és gondnokoltak tulajdonához tartozó ingatlan vagyonnak értékét illetőleg 1888. év december végén nyilvántartásban maradt 3,818.600 frt 30 kr. becsértékű ház- és földbirtok, 46.626 fr. 09 kr. becsértékű csupán házbirtok, 210.534 fr. 96 kr. becsértékű csupán földbirtok, összesen becsérték 4.075.161 fr. 35 kr. Az 1889. év január 1-től december végéig nyilván tartás alá került 296.380 fr. 22 kr. ház- és földbirtok, 2.989 fr. értékű házbirtok, 24.808 fr. 5 kr. értékű földbirtok, összesen 324.177 fr. 27 kr. érték, tehát összesen 4,114.380 fr. 52 kr. becsértékű ház- és földbirtok, 49.615 fr. 09 kr. értékű házbirtok, 235.343 fr. 01 kr. értékű földbirtok, összesen 4,399.338 frt 62 kr. becsértékben. Az év folytatán kivezetett nyilvántartás alól 142.511 fr. 41 kr. értékű föld és házbirtok, 1.018 fr. 50 kr. értékű házbirtok, 16.264 frt 76 kr. értékű földbirtok, összesen 159.794 fr. 67 kr. becsértékben. Az 1889. év december végén nyilvántartásban maradt 3,971.869 fr. 11 kr. értékű föld és házbirtok, 48.596 fr. 59 kr. értékű házbirtok, 219.078 fr. 25 kr. értékű földbirtok s így a zalamegyei gyámoltak és gondnokoltak tulajdonához tartozó ingatlan vagyon összes értéke 1889. év végén 4,339.543 fr. 95 krt tett.

Munkarend

a zalaegerszegi kir. törvényszéknél 1890. évi február hó 1-ő napjától kezdve.

I. Tanácsok beosztása.

1. Büntető tanács (a büntető felelbiteli ügyekben is). Elnök: Bognár Geiza törvényszéki elnök. Bírák: Mihálovics Károly, Gidró László törvényszéki bírák. Jegyző: Gombás Aladár törvényszéki aljegyző.

2. Polgári tanács (polgári peres- és perenkívüli, urbéri, kereskedelmi, váltó, csőd és kisebb polgári perekben felelbiteli ügyek). Elnök: Bognár Geiza törvényszéki elnök. Bírák: Mihálovics Károly, Somogy János, Nagy Géza törvényszéki bírák. Kereskedelmi tanácsok: Fischer Miksa, Faugler Mihály, Horváth Miklós bejegyzett kereskedők. Jegyző: Eöri Szabó Jenő törvényszéki aljegyző.

3. Fegyelmi tanács. Elnök: Bognár Geiza tszéki elnök. Rendes bírák: Mihálovics Károly, Somogy János, pótbírák: Gidró László, Nagy Géza törvényszéki bírák. Vizsgáló bíró: Baumgartner József törvényszéki bíró. Jegyző: Eöri Szabó Jenő törvényszéki aljegyző.

Telekkönyvi egyes bíró: Hrabovszky Flóris törvényszéki bíró. Törvényszéki vizsgáló bíró: Baumgartner József törvényszéki bíró. Csődbíró: Mihálovics Károly törvényszéki bíró. Pertárnok: Nádasdy Aladár tszéki jegyző.

II. Ügybeosztás.

a) Büntető tanács: Bognár Geiza tszéki elnök a végárgyalások vezetője és a büntető folyó és felelbiteli ügyeket elintéző tanács elnöke. Mihálovics Károly tszéki bíró a büntető és büntető felelbiteli ügyek 1/3-ad részének előadója. — Gidró László törvényszéki bíró a büntető és büntető felelbiteli ügyeknek 2/3-ad részében mint előadó működik.

b) Polgári tanács. Elnök: Bognár Geiza törvényszéki elnök. — Mihálovics Károly törvényszéki bíró a váltó ügyek 1/2-ed részében, a hagyatéki és csődügyekben mint kizárólagos előadó működik. — Somogy János tszéki bíró a polgári peres- és perenkívüli, kisebb polgári felelbiteli, urbéri- és váltóügyek fele részében előadója. — Nagy Géza törvényszéki bíró a polgári peres és perenkívüli kisebb polgári felelbiteli, urbéri ügyek felerészben és a kereskedelmi ügyek kizárólagos előadója.

III. Tanácsok napirendje.

a) Büntető tanács. Végárgyalásokat minden hétfőn és csütörtökön; a folyó és felelbiteli ügyekben pedig ülést minden szombaton tart.

— Mi baj? Mi történt veled. Jancsi szógám? kérde a jóakaró Csörömpő.

Jancsi úgy tett, mintha minden szó a mellébe szorult volna; csak zihált, nyögött és siralmas rettenéssel mutogatott a kádártai határ felé.

— Hát szólj már édes szógám, ha csak két szájfogásnyit is! szolt egyik érdemes atyafi.

— Jön, jön! nyögte Jancsi.

— Az, az? a kolera!

— Hol?

— Nizzik, keetek ott ni!

— Tyüü, szent ugyse! igaz ni! — kiált Csörömpő az országotra nézve, ahol a fekete kandur éppen akkor végezte be a tejfől lakomát.

— Aszték, nizzik csak keetek; hogy habzik a szája! Bion ronda állat, teringgettél! Akár egy rühes macska. Veszett vóna országába! Gyűjjenek keetek, verjük agyon!

Igy hallatszott a hősies biztatás, de Jancsi úgy félelkeztékből közbeszolt:

— Jaj, az Istenért meg ne tegyék keetek!

— Hát mi ménküit csináljunk vele?

Tyüü, iszen drága lesz ennek a bőre a vármegyén. Tudják keetek, hogy ebből még szertelenül meggazdagodhatik a község?

— Hogyan?

— Hát iszeg látják keetek, hogy csontra száradt a bőre. Egy kis élet köll bele; úgy kell bemutatni, hogy lássa a vármegye, hogy . . . hát izé . . . a kolera meg van fogva; ha tetszik a vármegyének, megkapja 1 zsák lázsiásért; ha pedig nem, hát neki eresztik keetek, osztég nézhet utána a vármegye. Tessék nekik választani!

— Biz igaz a' te, szógám. Ejnye be fránya okos fejed van! Kár hogy kádártai vagy. Csakhogy azt má' te se tud, hogy mivel él, he? — Igy szóla Csörömpő.

B) Polgári tanács. Nyilvános és nem nyilvános üléseit minden kedden, folyó ügyekben minden csütörtökön tartja.

Soron kívül előadandó ügyekben bármely napon ülések tartatnak.

A törvényszéki elnök a feleket a tanácsülések tartama kivételével a hivatalos órák alatt mindenkor elfogadja.

A letét nyilvánítási napló a felek által a hivatalos órák alatt mindenkor betekinthező.

Az elnököt akadályoztatása esetében a tanácsülésekben Mihálovics Károly törvényszéki bíró: szabadságon távol létének ideje alatt pedig a nagymélt. igazságügy miniszter által az 1887. évi 30. t.c. 14. §. alapján kirendelendő törvényszéki bíró helyettesíti.

Zala-Egerszeg, 1890. január 20-án.

Bognár Geiza

kir. törvényszéki elnök.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos Zalamegye területén az 1889. év december havában észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság január havi ülésére:

„Az időjárás az egész hónapban az időszaknak megfelelőleg állandóan hideg és száraz volt; a hónap elején és végén esekély havazással és az utolsó héten gyakori ködökkel.

A feljegyzett meteorológiai észleletek szerint a hőmérsék maximuma volt + 2,7 °C, minimuma — 10,8°C, havi közép — 3,8°C. A nedvesség középértéke százalékokban 89°, csapadék összege 17,6 m m. A szelek irányát illetőleg leggyakrabban észleltetett E, N, azután E, D, DK és EK.

A közegészségi állapot az egerszegi, letenyei és szent-gróthi járások kivételével a megye többi részén általában kielégítő volt. A légzőszervek hurutos lobos bántalmái szaporodtak ugyan mindenütt, különösen a most Európa-szerte uralkodó nátház, a körletolyás azonban mindenütt enyhe irányt vett és a megbetegedések nagy számához aránylag a halálozás csak esekély százalékokat mutat. Az említett lázas hurutok kívül még a tüdőlob is meglehetősen számban képezte gyógykezelés tárgyát, e körnemnek több súlyos esete észleltetett a letenyei és szent-gróthi járásokban. Miketa községben hasi hagymáznak négy esete merült fel, az ugyanezen községhez tartozó zágorhidai gőmalomban pedig 2 eset. A kór keletkezési módját kipuhatolni nem lehetett; a a kellő óv- és gyógyintézkedések azonnal alkalmazásba vétettek.

Gyermekek közt A-Lendván 4 torokgyík eset került gyógykezelés alá, melyek közül három gyógyulással végződött. Baksán 4 gyermek dyphteritiszben halt meg. Ez esetek csak akkor jelentettek be a hatóságnak, amidőn már minden orvosi beavatkozás eredménytelen volt. Nagy-Kanisán az iskolás gyermekek közt legutóbb több esetben lépett fel kanyaró, de oly enyhe alakban, hogy a baj láz nélkül folyt le és alig tartott néhány napig. Mindennek dacára a népiskolák és az izr. iskola összes tantermének felmosása és elhőzgetéssel való kifüstölése elrendeltetett.

A közös hadseregbeli katonák között Nagy-Kanisán novemberben uralgott typhus megszűntnek mondható.

A hevenyfertőző kórok közül a himlő Szent-Rókuson, a ronsoló toroklob Arácsón öltött járványos jellegűt. A himlő a beérkezett zárjelentés szerint megszűnt; megbetegült 6 egyén, meggyógyult 5, meghalt 1. Dyphteritiszben pedig Arácsón megbetegült 8, meggyógyult 7, meghalt 1. Ujabb betegedés tiz nap óta nem törtéven, a járvány itt is megszűntnek tekinthető.

Bovérizsgálat összesen 9 esetben teljesített, hét szer törvényszéki megbízatás folytán, kétszer rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai voltak a törvény-

— Megvan az, Csörömpő bácsi, abban az irásban, akit bíró-uram kapott!

— Meg-e?

— Meg a' szórul szóra!

— Na jól van. Hanem hát — izé — hogyan fogjuk meg ezt a rettenetőséges szörnyeteget? Meg nem érinti ezt anyaszült ember!

— Könnyű lesz az, Csörömpő bácsi, csak egy tiszta ketrec köll hozzá, ahová beleszalogatjuk.

— Igaz biz a, szógám! Ejnye be fránya okos fejed van neked ni! . . . Na atyafiak, keetek közül kettő bémegyén tüstént tőben a bíró komámhoz, osztég jelenti, hogy a kolera itt van; fogasson be egy négyökröst, rakasson föl egy ketrecet és jöjjön minden lelkes emberi állat a világ csodájára.

Két rátóti atyafi azonnal utnak indult a falu felé. Egy óra alig folyt le, már az egész község kün volt. Hanem Jancsi tanácsára tisztes távolban maradtak mindannyian, nehogy megvaduljon a kolera.

Az elfogás, a ketrecbe család dicsősége Jancsié lett, ki erre a célra már tartogatott tarisznyájában néhány falatka szalonnát.

Az elfogott kolerát azután nagy ünnepélyességgel, a nép örömrivalgása között kísérték be Rátót községének házához.

Ide nézzen most a kerek világ! Ilyen diadalutja csak Rátótnak lehet.

Az érdemes elüljáróság, Csörömpő uram vezetése mellett újra hivatalos tanácskozás tárgyává kívánta tenni a rendeletet, hogy mit javasol a kolerának?

A bíró elővette a rendeletet és okos szemmel kikeresvén az ide vágó részt, olvasni kezdte:

— Ahol kolera-járvány mutatkozik, szükséges a tiszta, rendes jó életmód, hústelékkel való táplálkozás és tiszta egészséges vörösbort élvezése.

Rögtön intézkedés történt, hogy kellő mennyiségű hus és elegendő vörösbort szereztessék be a „kolera“ számára.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses értésére hozni, hogy

üzlethelyiséget

Deutch borkereskedő ur szomszédságában Kraxner János kádármester úr házába (Kömendi utca) tettem át.

Kérem egyúttal a nagyon tisztelt közönséget, hogy szíves bizalmukkal a jövőben is megtisztelni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Zala-Egerszeg, 1890. jan. 22.

Mentes György
férfi szabó.

Rövid hasznalat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

Uj amerikai
KALODONT
Fogak szépsége | GLGERIN-FOG-C RÈM
(hatóságilag megvizsgált)

F. A. Saeg's Sohn & T
es. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszerek-kereskedésében, 1 drb. 35 kr. Zala-Egerszegen: Rosenthal Ignác és fia, Weisz János unokaöccse, Rícher Gyula és Boshán Emil urak kereskedésében.

Valódi
orvosi Malaga-sect

A klosterneuburgi borkisérleti állomás vegyelemzése szerint

a jó és valódi Malaga

kittinó erősítőszere gyengéknek, betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek stb. Vérszegénység és gyomorgyengeség ellenében kiváló hatású.

Egész (1/1) és fél (1/2) eredeti palackokban és

Vinador

spanyol bornyagkereskedő védjegyével ellátva

Bécsben **Hamburgban**

eredeti áron 2 firt 50 kr. és 1 firt 30 kr-ért kapható. Orvosi Malaga, természetes egész palack 2 firt, fél palack 1 firt 10 kr.

Továbbá különböző, igen finom **külföldi borok** eredeti palackokban és eredeti árak mellett kaphatók **Zala-Egerszegen**: Kaszter Sándor gyógyszerárában és Rosenthal Ignác és fia kereskedésében.

A Vinador-féle borok poharanként árusítatnak Kummer Gyula kávéházában.

A Vinador jegyre, valamint a védjegyre tessék ügyelni, mert csak ez esetben vállalunk teljes garantiát a valódiságért és a jóságért.

Kittinó minőségű, csinosan kidolgozott

tölgyfa szőlőkarók

1.00 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 7 firtjával
1.25 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 12 firtjával
1.50 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 16 firtjával

kaphatók:

Gutmann S. H. cégnél
Nagy-Kanizsán.

Fontos malomtulajdonosoknak!!

Van szerencsém a n. é. malomtulajdonosoknak tudomására juttatni, miszerint nálam a

következő műmalom berendezési

csak kevésbé használt tárgyak eladók, — úgy mint: Egy pár francia kő, egy pár közönséges és egy pár sóorló kő teljes felszereléssel, két felhordó teljes felszereléssel, egy dara tisztító gép teljes felszereléssel, egy nyitott lisztartó lada, egy transport, egy malomkő felszrófó és még több aprólékos tárgyak

Továbbá vagyok bátor a n. érdemű malom tulajdonosoknak figyelmébe ajánlani azt, hogy Vas megyében a Felső-Beledi malom tulajdonosánál a következő még kevésbé használt műmalom tárgyak eladók és pedig: 2 darab szivó dara tisztító, az egyik patent Esbüchl. 3 drb. liszt osztályozó henger és pedig egy öt osztályos, egy három osztályos és egy két osztályos. Több felhordó teljes felszereléssel heveder nélkül.

Negy fuvó dara tisztító, három osztályos és tíz fuvó dara tisztító két osztályos.

Venni szándékozók forduljanak ezek tulajdonosához Tschet Bódog Felső-Beledi molnár úrhoz. Az árakat vagy az esetleges feltételeket alulirott is megmondhatja. Tisztelettel.

Kummer Gyula.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házszer meglepően gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát” című kis iratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcseben ingyen megküldi.

MAGYAROK.

Szavost Alhois

magkereskedése és gazdasági cikkek üzlete
Budapest, V., Arany János-utca 11.

tulajka a n. é. gazda és kertészkedő közönséggel, hogy január hó 1-ével megújította

konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát

s ajánlja egészen friss, faj azonos here, fű, répa, konyhakerti és virágmagvakkal

dúsan felszerelt raktárát.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

178 n. 1890. Zalavármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatóságánál 250 firt évi fizetéssel és 150 firt utátalánnyal javadalmazott paicsai járási orvosi állásra pályázat hirdettetik.

Ennek folytán az említett állásra pályázni kívánók felhivatnak, miszerint életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmazásukat, nyelvi ismeretüket s az 1833. évi l-ső t. c. 9-ik §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati hárvényüket Zalavármegye főispánja Svastits Benó Ur Ó Méltóságához folyó évi február hó 15-ig annál inkább nyújtják be, mivel a netán később beérkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Zala-Egerszegen 1890. évi január hó 22-én.

Csertán Károly
Zalavármegye alispánja.

Budapest,
Váci-utca 22. sz.

Rémi Zsigmond

A város középpontján
kies fekvéssel.

NEMZETI SZÁLLODÁJA

elsőrangú szálloda 178, legnagyobb kényelemmel berendezett szoba. Szobaárak 1 firtól feljebb. Hosszabb idei tartózkodásnál igen jelentékeny engedmény.

Van szerencsém egyúttal a tek. tiszt urak becses tudomására hozni, hogy az ugynevezett „beszállásolások” körüli előnyökben szállodámban is 1890. január 1-től részesülnek.

Igen tisztelt vendégeim kényelmére a magyar államvasutakon érvényes „zóna menetjegyeket” készletben tartok és ezek irodámban rendes áron megválthatók.

Kiváló tisztelettel

Rémi Zsigmond.

Haszonbérleti hirdetmény.

A dunántúli ág. hitv. evang. egyházkerület, mint néhai Simunyák Antal jog- és birtok utódja tulajdonát képező m. e.

532 holdas Salomvári (Zalamegye) birtok,

a pusztapátii és tompai közös erdőben levő legeltetési és faizási joggal együtt **folyó 1890. évi október hó 1-től kezdve** egymásután következő **tizenkét esztendőre,** az az 1902. évi október 1-ig

haszonbérbe kiadatik.

Vállalkozók szíveskedjenek folyó évi április hó 1-ig alulirotnál jelentkezni, hol a bérletre vonatkozó feltételek betekintheők.

Sopron, 1890. január 22-én.

Dr. Schreiner Károly

az egyházkerületi pénzügyi bizottság elnöke.